

آیا تحول در علوم انسانی ممکن است؟

دکتر سیدیحیی یثربی

اخیراً در روزنامه خراسان، گله و شکایت جناب آقای رشاد را خواندم. ایشان از این که خواسته مقام معظم رهبری درباره تحولات علوم انسانی تحقق نیافته است، شکایت داشتند. بارها در رسانه‌ها از وضع علوم انسانی شکایت می‌کنند، این شکایت علاوه بر آن شکایاتی است که از وضع بودجه پژوهشی دارند و این که چه درصدی از تولید ناخالص ملی به پژوهش اختصاص می‌یابد و چه میزان رشدی در بودجه سالانه پژوهش وجود دارد. من خود نیز با این دو شکایت موافقم، اما شکایت از بودجه را تنها در مورد علوم تجربی به حق و بجا می‌دانم. اما در علوم انسانی بودجه‌ای که اختصاص می‌دهند، نه تنها کم نیست بلکه هر چه کمتر هم باشد، بهتر است، زیرا این بودجه در زمینه علوم انسانی به نازوا هزینه می‌گردد و در حقیقت پایمال می‌شود. اما من به این شکایات‌ها چند اشکال دارم:

الف- علمی و مسوولانه نبودن. اظهارات مسوولان محترم غالباً جنبه شعاری دارند که گویی یک شخص غیرمسوول، سخنرانی می‌کند. گفتارهای انتزاعی و کلی بدون اشاره به سند، شاخص، ملاک و ارقام و آمار و بدون اشاره به روند اقدامات و بدون توجه به جایگاه و مسوولیت خودش در نظام مدیریتی کشور. مثلاً یک مسوول و مدیر نباید مثل یک سخنران منتقد، مشکلات را بگوید بلکه باید از اقدامات جدی و علمی خود در حل این مشکلات سخن بگوید و اطلاع‌رسانی کند.

همین‌طور جناب آقای رشاد که بنده ایشان را از نزدیک می‌شناسم و از امکاناتی که در اختیار دارند، باخبرم، نباید به عنوان یک سخنران عادی، بلکه باید به عنوان یک مسوول، سخن بگویند و دست‌کم تحولی را که در نظر دارند، تعریف نمایند. آنگاه به مشکلات و موانع این تحول بپردازند و اقداماتی را که تاکنون به عمل آورده‌اند، بیان کنند.

ب- تکرار مشکلات و تکیه و تأکید بر آرزوها، تکرار مشکلات و آرزوها، هیچگاه راهگشا نبوده است. میلیون‌ها و بلکه میلیاردها انسان در صدها قرن از مشکلات ویا و طاعون و ستم و تبعیض سخن گفتند و از قحطی و گرسنگی نالیدند، اما راه به جایی نبردند؛ تا آن‌که عدل‌های بیدار شده و با نگاه علمی این مشکل را بررسی کرده و به رفع و دفع آن موفق شدند.

جناب آقای رشاد و دهها مسوول دیگر از وضع بد علوم انسانی سخن می‌گویند و تحول در علوم انسانی را آرزو می‌کنند، اما متأسفانه نمی‌دانند که این شکایات‌ها و آرزوها به نتیجه نمی‌رسد. اینان باید اقدام عملی بکنند و مشکل خود را به «مسئله» علمی تبدیل کنند. آنگاه به یساری محققان هدف خود را دنبال کنند. و گرنه چنانکه حدود پانزده سال پیش تذکر دادم، بسا بودجه‌ای که هزینه می‌کنند برای عدل‌های نان درمی‌آید، اما برای علوم انسانی، جامعه، آبی به دست نمی‌آید.

ادامه در صفحه ۹

روشنفکری دینی از منظری قرائت‌شناسانه

فرزاد نعمتی

نگارنده گونه‌شناسی‌های رایج در فهم مقوله روشنفکری دینی را در بیان واقعیت این امر به عنوان پدیده‌های اجتماعی که در نیم قرن اخیر اصلی‌ترین نوع مواجهه «ما» با جهان بوده است؛ کافی نمی‌داند. روشنفکری دینی پیش از آنکه به تور نظریه‌پردازی‌های مفسرینش بیفتد؛ موجودیتی بوده است که به ایفای کارکردهای گوناگون علی‌الخصوص در ابعاد دینداری در جامعه دین‌مدار ایران پرداخته و این آنی است که بسیاری از تیپولوژی‌هایی که با استفاده از ملاک‌های انتزاعی به بیان ایزن پدیده پرداخته‌اند؛ از آن غافل مانده‌اند. بنابراین در تبیین روشنفکری دینی آن نوع

بابک زنجانی در چنبره عقل عرفی، قانون یا هر دو؟

پرونده فساد «بابک زنجانی» تیرت بسیاری از مطبوعات داخلی و خارجی شد. اما معیار فساد چیست؟ ما با چه معیاری می‌توانیم علیه «بابک زنجانی» اقدام دعوا کرده و له یا علیه او رأی صادر کنیم؟ حتی فراتر از آن، بر چه اساسی می‌توانیم فردی را متهم به فساد کنیم؟ پاسخ این مقاله به سؤالات فوق، معنای مصطلح است. اما منبع و آشخور معنای مصطلح چیست؟ در واقع معنای مصطلح، از عقل عرفی تغذیه می‌کند. هر چند بحث راجع به عقل عرفی در این مقاله نمی‌کنند اما برای فهمی مختصر از عقل عرفی توضیحاتی لازم است. عقل عرفی چیست؟ عقل عرفی را چه کسانی می‌سازند؟ اگر بگوییم عرف بستر کنش اجتماعی است و همه افراد

صفحه ۸

حاکمیت حق مردم است
مردم سالاری
ویژه اندیشه

چهارشنبه ۱۳ اسفند ۱۳۹۳- ۱۳ جمادی الاول ۱۴۳۱- ۴ مارس ۲۰۱۵- سال چهاردهم- شماره ۳۷۰۷- صفحه ۷

میزگرد آسیب‌شناسی رفتار جوانان

جوانی پرورده مخاطره آمیز تری شده است

خداداد خادم

محمدسعید ذکاکی در میزگرد آسیب‌شناسی رفتار جوانان گفت: جوانی پروژه مخاطره‌آمیزتری شده است. جوان امروز در مسیر دشوارتر و مسیری که کوبیده نشده و راهش هموار نیست، گام بر می‌دارد. به گزارش مهر، فرهنگ عمومی و وظیفه‌ای که هر فرد نسبت به آن دارد انسان را متوجه رفتار و کنش‌های بازیگران این حوزه می‌کند. رفتار جوانان به عنوان کنشگران فعال حوزه عمومی از مسائلی است که در این زمینه واجد اهمیت است. در سال‌های اخیر شاهد نوعی بی‌اخلاقی در سطوح مختلف جامعه و مبدل شدن آن به فرهنگ عمومی در جامعه هستیم. حال سؤال این است که آیا این پدیده، پدیده‌های جدید است یا اینکه سابقه دارد؟ اساساً چرا ما این را در سطح جامعه و به ویژه جامعه جوانان می‌بینیم؟ آیا این مساله یک نوع انحطاط فرهنگی است یا نه؟ آیا جوانان ما به سمت یک نوع لمپنیسم سوق داده می‌شوند؟ برای پاسخ به این سؤالات میزگردی با حضور دو تن از اساتید این حوزه برگزار کردیم و به بررسی این مسائل پرداختیم.

محمد سعید ذکاکی استادیار جامعه‌شناسی و مطالعات فرهنگی در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی است. وی درجه دکتری خود را در سال ۱۳۷۷ از دپارتمان جامعه‌شناسی دانشگاه اسکس انگلستان دریافت کرد. علایق پژوهشی وی عمدتاً در زمینه نظریه فرهنگی، خرده فرهنگ‌ها و سبک‌های زندگی جوانان، ارتباطات بین فرهنگی، جهانی شدن، ارتباطات جمعی، ورزش، و جنسیت است. تاکنون مقالات زیادی توسط وی در نشریات داخلی و خارجی در حوزه مطالعات جوانان به چاپ رسیده است.

محمد سعید ذکاکی دیگر استاد مدعو این میزگرد است که استاد جامعه‌شناسی و مطالعات فرهنگی در دانشکده علوم اجتماعی علامه طباطبایی است. وی دکتری خود را در سال ۱۹۹۹ در دانشگاه شفیلد انگلستان دریافت کرد. کتاب‌های زیادی از وی در زمینه جوانان و مسائل آنها تا کنون به چاپ رسیده است که به عنوان نمونه می‌توان به: جوانان و بیگانگی تحصیلی و دانشگاهی، (گردآوری و تدوین) جوان، شهر و زندگی روزمره، درآمدی بر تاریخ فرهنگی بدن در ایران، فراغت، مصرف و جامعه: گفتارهایی انتقادی، (فرهنگ مطالعات جوانان)، جامعه‌شناسی جوانان ایران معرفی اشاره نمود. همچنین تاکنون مقالات بسیاری توسط وی در نشریات داخلی و خارجی در حوزه مطالعات جوانان به چاپ رسیده است.

بخش اول این میزگرد را از اینجا می‌توانید مشاهده کنید. در ادامه شما را به مطالعه قسمت دوم مطالب مطرح شده در میزگرد دعوت می‌کنیم:

به هر حال کلان شهر همواره فرهنگ خودش را به شهرهای کوچک یا پیرامون منتقل می‌سرایت می‌دهد، همانطور که آقای دکتر شهبایی هم فرمودند، حدود چند سال پیش در انگلیس این فرهنگ متداول بوده و امروزه ما شاهد آن در تهران هستیم که جوانان به نوعی آن را به کار می‌برند. آیا این احتمال وجود دارد که این فرهنگ به شهرهای کوچک هم سرایت کند و دیگر اینکه آیا این گونه رفتارها را نمی‌توان یک انحطاط فرهنگی نامید؟ ذکاکی: طبیعتاً شهرها، کانون تراکم لایه‌های فرهنگی، نمادین، فرهنگی، خرده فرهنگی و ضد فرهنگی هستند. همچنین به واسطه جمعیت و گستره جغرافیایی، به واسطه پویایی، حرکت، تماس، مجاورت مجازی و غیر مجازی با مرزهای خارجی و به خاطر انباشته شدن و متراکم شدن همه آنچه دستاورد تمدنی و فرهنگی نسل‌های تمدن شناخته می‌شود، این انتظار معقول و منطقی است که عصاره اینها را شما در شهر جستجو کنید و از شهر یک روند از مرکز به پیرامون را سراغ داشته باشید.

بله در سطوحی اینگونه است. آنجا که همکارم اشاره کرد، آنجا که با مدها سر و کار دارید، با سبکها و مدهای زودگذر و دیرگذر و سطوح مختلف به اصطلاح هنجارهای رفتاری و زبانی و شکلی سر و کار دارید، گمنامی شهور به شکل گریز آن کمک می‌کند. در نمایش و باز تولید و پیچیده شدن و کدپایی آن کمک می‌کند. این می‌تواند به مرزهای زیرتر جغرافیایی هم منتقل شود، گرچه پادمان نرود که در جاهایی این انتقال می‌تواند در واقع به موازات پایین به بالا و از شهرهای به اصطلاح کوچکتر به بالا باشد. البته در موارد خاص و محدود و کمتر همزمان هم شکل می‌گیرد. یعنی ضرورتاً بدین شکل نیست. به ویژه الان که فرهنگ و زبان و تکنولوژی‌های دیجیتال، مرزهای جغرافیایی و زمانی را هم کمرنگ کرده‌اند و از بین برده‌اند.

ادامه در صفحه ۹

امتیاز تکثیر و تولید دو رقم بذر به کشت و صنعت درستکار مغان واگذار شد

علاوف‌های در کشور می‌باشد و بیش از ۹۰ درصد سطح زیر کشت سورگوم در کشور به این رقم اختصاص دارد. پذیرش کشاورزان به کشت این رقم ۹۰ درصد است.

شرکت درستکار مغان در کشت ذرت بذری مقام دوم استانی را داراست

مدیرعامل شرکت کشت و صنعت درستکار مغان گفت: در حال حاضر این شرکت از نظر سطح زیر کشت ذرت بذری بعد از کشت و صنعت مغان مقام دوم و از نظر میانگین تولید رتبه اول استان اردبیل را داراست. ذکی‌الله بابایی افزود: شرکت درستکار مغان بیش از ۱۰ سال است در زمینه تولید بذر ذرت فعالیت می‌کند و طبق آمار و مستندات موجود سابقه درخشانی در این زمینه دارد. وی ادامه داد: امسال در راستای اجرای تصمیمات کمیته استاندارد بذر ذرت موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال و کمیته فنی ذرت وزارت جهاد کشاورزی، کار برداشت محصول ذرت بذری از اراضی این شرکت به صورت بلال چینی و توسط نیروی انسانی انجام گرفت، کاری که شرکت‌های بزرگ دولتی منطقه از جمله کشت و صنعت‌های مغان پارس نتوانستند انجام دهند. وی اضافه کرد: بر خود وظیفه می‌دانم از اعتمادی که سازمان تحقیقات موسسه به شرکت درستکار مغان داشته‌اند تشکر کنم و به عنوان مدیر این شرکت، خود را متعهد و موظف می‌دانم تا نسبت به تولید و تکثیر بذر ذرت ۷۰۶ و سورگوم رقم اسپیدفید با کیفیت و دقت بسیار بالا اقدام کنم. وی، ضمن تشکر و قدردانی مجدد از همکاری و اعتماد سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، واگذاری امتیاز تکثیر و فروش بذر هیبرید ذرت رقم کرج ۷۰۶ و تولید بذر هیبرید سورگوم اسپیدفید را به بخش خصوصی، رویداد و گامی مهم و بزرگ در راستای تولید بذر مرغوب و بهبود وضع موجود دانست و افزود: امیدواریم با مساعدت و همدلی بیشتر همکاران سازمان و موسسه، شاهد تحقق و عملی شدن اهداف مورد نظر در قراردادهای دستیابی به موارد منعقد شده باشیم.

آزمایشی تحقیقی- ترویجی در شرایط زارعین - مقاومت نسبی به بیماری فوزاریوم بلال در مقایسه با رقم کرج ۷۰۴ که نیمه مقاوم است.

- نیمه مقاوم به سیاهک معمولی در مقایسه با رقم کرج ۷۰۴ که حساس است. مناطق کشت مورد توصیه: مناطق و استان‌های فارس (کشت تأخیری)، اصفهان، کرمانشاه، شمال خوزستان، جیرفت و کهنوج، اردبیل، کرمان، مغان ارزش اقتصادی - اجتماعی رقم:

با توجه به هزینه تمام شده مستقیم و غیرمستقیم، ارزش اقتصادی این رقم ۴۰ میلیارد ریال پیش‌بینی می‌گردد. جدید بودن رقم، تمایل زارعین به کشت این رقم را افزایش داده و با ترویج بیشتر می‌توان پذیرش کشاورزان را به کشت این رقم ترغیب نمود.

مشارکت در تولید بذر هیبرید سورگوم رقم اسپیدفید

اهمیت ویژگی‌های خاص این فناوری:

- مناسب برای تولید علوفه تر، خشک و سیلونی
- تولید علوفه سیلونی در چند چین باعث گردیده تا میانگین عملکرد علوفه این رقم هیبرید به مراتب بالاتر از ارقام بومی سورگوم باشد.

- مقاوم به کم‌آبی است و به همین علت برای مناطقی از کشور که دارای مشکل آب می‌باشند، توصیه می‌گردد.

مناطق کشت مورد توصیه: با توجه به تحمل گیاه به خشکی و همچنین عکس‌العمل مثبت آن به آب، امکان کشت این گیاه در اکثر مناطق کشور خصوصاً مناطق گرم و خشک وجود دارد

ارزش اقتصادی - اجتماعی رقم: این رقم تنها رقم سورگوم

از لحاظ بودجه‌ای هستیم لیکن سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به رغم مشکلات مالی توانسته دستاوردهای خوبی در بخش تحقیقاتی داشته باشد. وی اظهار داشت: تلاش‌های محققان کشورمان به ویژه در عرصه کشاورزی در تاریخ ایران اسلامی ماندگار خواهد شد. در این مراسم از سه دستاورد تحقیقاتی شامل رقم جدید کلزای زمستانه با نام «احمدی»، رقم کلزای بهاره با نام «دلگان» و رقم جدید لوبیا چیتی با نام «کوشا» رونمایی شد. در ادامه همچنین با هدف اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی برای واگذاری برخی امور به بخش خصوصی، قراردادهای انتقال فناوری شامل امتیاز تکثیر و فروش بذر هیبرید ذرت رقم کرج ۷۰۶، مشارکت در تولید بذر هیبرید سورگوم رقم اسپیدفید توسط موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر به شرکت کشت و صنعت درستکار مغان خصوصی واگذار شد.

همچنین واگذاری امتیاز تولید و مشارکت در فرآوری و فروش بذور منورزم هیبرید مقاوم به چغندر قند بین موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند و شرکت تعاونی دانش بنیان پیشگامان توسعه گیاهان قندی انجام شد.

واگذاری امتیاز تکثیر و

فروش بذر هیبرید ذرت

رقم کرج ۷۰۶

اهمیت ویژگی‌های

خاص این فناوری:

ویژگی‌های فنی:

- افزایش میانگین عملکرد دانه ذرت هیبرید کرج ۷۰۶ نسبت به رقم شاهد کرج ۷۰۴ به میزان حدود ۱۶ درصد در

